
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

דיני חוקה - 62110

תאריך עדכון אחרון 18-11-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 6

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: משפטים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2018

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר נטע ברק-קורן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: barakcorren@huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: שלישי 14:00-15:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

המשפט החוקתי הוא בין ענפי המשפט המרתקים ביותר. הוא כורך בחובו שאלות כלליות ומופשטות, כגון מהות זכויות האדם, וגבולות בית המשפט בדמוקרטיה, יחד עם סוגיות ספציפיות ומעשיות. הקורס מורכב משלוש חטיבות עיקריות: עקרונות יסוד, חוקי היסוד (כולל ההיסטוריה של המבנה החוקתי בישראל), החוקה המוסדית (פסיקה הנוגעת לפעולת הכנסת והממשלה) וזכויות האדם.

מטרות הקורס:

הקורס מיועד להקנות לתלמידים כלים בסיסיים בהבנת המשפט החוקתי של ישראל.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לזהות סוגיות חוקתיות, לנתח אותן, להבין את השיקולים של בית המשפט בבואו להכריע בהן, ולמקם אותן בהקשר ההיסטורי של התפתחות המשפט החוקתי. כמו כן, יכירו התלמידים את הגישות העיקריות לזכויות, את תפקידו של בית המשפט העליון, ואת המתחים העיקריים בתוך המשפט החוקתי הישראלי.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: שיעורים המשלבים הרצאה ודיון, תרגיל משפט מבוים, שתי עבודות בכתב, הדרכות של עוזרי ההוראה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הקורס במשפט חוקתי עוסק בשלושה שערים עיקריים:

- א. עקרונות ומושגי יסוד
- ב. מוסדות השלטון
- ג. זכויות האדם

חומר חובה לקריאה:

הסילבוס כפוף לשינויים

חומר הקריאה המחייב מופיע באתר הקורס

שער ראשון: עקרונות ומושגי יסוד

“קיומה של מסגרת נורמטיבית על-חוקית היא מבין הכלים המקנים לשיטה המשפטית כוח להגן על

האומה מפני שינויים קיצוניים בנרטיב המכונן, המאיימים לפרק את רצף אבני-הבנין מהן מורכב סיפורה.

- פס' 12 לפסק דינו של השופט א' א' לוי, בג"ץ גלאון

א. מהי חוקה?

אמנון רובינשטיין וברק מדינה המשפט החוקתי של מדינת ישראל 53-59 (מהדורה שישית, 2005). לקט חוקות בעולם (מצוי באתר הקורס).

Davis S. Law & Mila Versteeg, *The Evolution and Ideology of Global Constitutionalism*, 99 Cal. L. Rev. 1163, 1163-1164, 1166-1171 (2011).
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1643628

ב. עקרונות יסוד של המשפט החוקתי בישראל

* אמנון רובינשטיין וברק מדינה המשפט החוקתי של מדינת ישראל 265-296.

החוק שלטון I.

בג"צ 1/49 בז'רנו נ' שר המשטרה, פ"ד ב 80 (1949).

אנא צפו בסרט "א' תחסל אותם" המצוי באינטרנט בנוגע ל"פרשת קו 300".

בג"ץ 428/86 ברזילי נ' ממשלת ישראל, פ"ד מ (3) 505, פס' 1 ו-26 לפסק-דינו של הנשיא שמגר; פס' 45-47 לפסק-דינו של השופט ברק (1986).

ליברלית דמוקרטיה II.

ג'ון סטיוארט מיל על החירות 1-19 (ברק בן-נתן עורך, אהרן אמיר מתרגם, 2006).
בג"צ 73/53 "קול העם" נ' שר הפנים, פ"ד ז (2) 871, עמ' 881 סימן ו עד עמ' 888, 892 סימנים ה ז (1953).

בג"ץ 164/97 קונטרם בע"מ נ' משרד האוצר, פ"ד נב (1) 289, פס' 1-12 לפסק דינו של השופט זמיר; פס' 5-9 לפסק-דינו של הנשיא ברק; פס' 39-48 לפסק-דינו של זמיר (1998).

היהודי העם מדינת III.

ע"ב 1/65 ירדור נ' יו"ר ועדת הבחירות, פ"ד יט (3) 365 (1965), פסקה 17 לפסק דינו של השופט ח. כהן, פסק דינו של הנשיא אגרנט, פסק דינו של השופט זוסמן.
בג"ץ 466/07 גלאון נ' היועץ המשפטי לממשלה (2012), פס' 14 לדברי השופט לוי.

השיטה של היסוד ערכי של מעמדם על IV.

בג"צ מס' 6427/02 התנועה לאיכות השלטון בישראל ואח' נ' הכנסת (2005), פס' 9-12, 27-28, 47-52 לפסק דינו של השופט חשין, פס' 72-74 לפסק דינו של הנשיא ברק.
בג"ץ 466/07 גלאון נ' היועץ המשפטי לממשלה (2012), פס' 1-2, 9-17, 29-30, 45, 47 לדברי השופט לוי.

ג. התפתחות המשפט החוקתי הישראלי

מגילת העצמאות.
ההכרזה על הקמת מדינת ישראל.
פקודת המעבר לאסיפה המכוננת, התש"ט-1949.
חוק המעבר, התש"ט-1949
חוק יסוד: הכנסת, סעיפים 4, 44-46.
חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
חוק יסוד: חופש העיסוק.
תזכיר הצעת חוק יסוד: החקיקה (05.04.2012)

בג"צ 98/69 ברגמן נ' שר האוצר, פ"ד כג (1) 693 (1969).
ע"א 6821/93 בנק המזרחי נ' מגדל כפר שיתופי, פ"ד מט(4) 221 (1995), פסק דינו של הנשיא שמגר, פסקאות 32-35, פסק דינו של הנשיא ברק, פסקאות 6-8, 11-12, 14-18, 38-39, פסק דינו של השופט חשין, פסקאות 26-29.
בג"צ 6427/02 התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' הכנסת, (11.5.06), פסק דינו של השופט חשין, פסקאות 9-11.
אוריאל לין, שלומי לוי, כיצד הצליחה ועדת החוקה בכנסת השתים-עשרה במקום שבו נכשלו אחרים: דגשים והרהורים לגבי העתיד, משפט ואדם - משפט ועסקים יד 261, פרק א (2012).

* גדעון ספיר המהפכה החוקתית - עבר, הווה, עתיד 58-31, 54-85 (2010).
* אמנון רובינשטיין "סיפורם של חוקי היסוד" משפט ואדם - משפט ועסקים יד 79, 79-83, 83-89, 93-89 (2011).
* רות גביזון "המהפכה החוקתית - תיאור המציאות או נבואה המגשימה את עצמה" משפטים כח 21, 75-93, 113-121 (1997).

ד. חוקי היסוד כחוקה

זיהוי חוק יסוד:
חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, סעיף 5 - 7.
ע"א 6821/93 בנק המזרחי המאוחד בע"מ נ' מגדל כפר שיתופי, פ"ד מט(4) 221 (1995), פסקאות 37-38 לפסק-דינו של הנשיא שמגר, פסקאות 55-58 לפסק-דינו של הנשיא ברק.
חוק יסוד: הכנסת, סעיף 4, 44 - 46.
חוק להגנה על השקעות הציבור בישראל בנכסים פיננסיים, תשמ"ד-1984.
חוק סדרי השלטון והמשפט (ביטול החלת המשפט, השיפוט והמינהל), תשנ"ט-1999.
חוק שריון שלילת זכות השיבה, תשס"א-2001.
ע"א 6821/93 בנק המזרחי המאוחד בע"מ נ' מגדל כפר שיתופי, פ"ד מט(4) 221 (1995), פסקאות 34-35 לפסק-דינו של הנשיא שמגר, פסקאות 62-63, 66-67 לפסק-דינו של הנשיא ברק, פסקאות 87-91, 96-99 לפסק-דינו של השופט חשין.

היחס בין חוקי יסוד לחקיקה רגילה:
חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, סעיף 8, 11.
חוק יסוד: חופש העיסוק, סעיף 4, 5, 7.
חוק יסוד: הכנסת, סעיף 4.

ההבחנה בין פגיעה לשינוי:
ע"א 6821/93 בנק המזרחי המאוחד בע"מ נ' מגדל כפר שיתופי, פ"ד מט(4) 221 (1995), פסקה 27 לפסק-דינו של הנשיא שמגר, פסקאות 59-66 לפסק דינו של השופט ברק, פסקאות 104-105

לפסק-דינו של השופט חשין.
בג"ץ 729/10 תנועת דרור ישראל ואח' נ' ממשלת ישראל ואח' (14.07.2010)

גישות השופטים ביחס לפגיעה ושינוי של חוק יסוד:
ע"א 6821/93 בנק המזרחי המאוחד בע"מ נ' מגדל כפר שיתופי, פ"ד מט (4) 221 (1995), פסקה 64-65 לפסק-דינו של הנשיא שמגר, פסקאות 59-61, 64-65 לפסק-דינו של הנשיא ברק, פסקאות 130-132 לפסק-דינו של השופט חשין.
בג"צ 212/03 חרות התנועה הלאומית נ' יו"ר ועדת הבחירות, פ"ד נז (1) 750 (2003), פסקאות 3-5 לפסק דינו של הנשיא ברק.
ע"ב 92/03 מופז נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16, פ"ד נז (3) 793 (2003), פסקה 17 לפסק דינו של השופט מצא.

תוצאת הסתירה בין חוק לחוק יסוד:
בג"צ 6652/96 האגודה לזכויות האזרח נ' שר הפנים, פ"ד נב (3) 117 (1998), פסקי הדין של השופט זמיר והנשיאה בייניש.

פסקאות ההגבלה
בג"ץ 6427/02 התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' הכנסת, פ"ד סא (1) 619, ס' 23-25, 45-53, 57-61 לפסק-דינו של הנשיא ברק (2007).
בג"ץ 3434/96 הופנונג נ' יו"ר הכנסת, פ"ד נ (3) 57, פס' 1-4 ו-12 לפסק-דינו של השופט זמיר; פסק-דינו של הנשיא ברק (1996).
ע"ב 92/03 מופז נ' יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה, פ"ד נז (3) 793, פס' 1-4, 10 ו-15-17 לפסק-דינו של השופט מצא (2003).
בג"ץ 8425/13 איתן מדיניות הגירה ישראלית נ' ממשלת ישראל, פס' 23-27, 46, 70-71, 78-79, 80-81 ו-103 לפסק-דינו של השופט פוגלמן; פס' 11-13, 16-17, 20 ו-47 לפסק-דינו של השופט גרוניס. (פורסם בנבו, 22.9.2014).
אביגדור קלגסבלד "סתירה לחוק-יסוד" הפרקליט מח 293 (2006).
אהרן ברק "פסקת הגבלה משתמעת (שיפוטית)" ספר אליהו מצא 77, 77-84, 94-97 (2015).

סייגים לתחולת "פסקת ההגבלה": שריון ושמירת דינים
חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, סעיף 10.
חוק יסוד: חופש העיסוק, סעיף 7, 8, 10.
בג"ץ 6055/95 צמח נ' שר הביטחון, פ"ד נג (5) 241, פס' 1-2, 14-16 ו-31-44 לפסק-דינו של השופט זמיר; פס' 4 (א) לפסק-דינו של השופט קדמי (1999).
בג"צ 4676/94 מישראל נ' כנסת ישראל, פ"ד נ (5) 15 (1996), עמ' 22-32.
בג"צ 1368/94 פורת נ' ממשלת ישראל, פ"ד נד (4) 913 (2003).
בש"פ 537/95 גנימאת נ' מדינת ישראל, פ"ד מט (3) 355, פס' 17-25 לפסק-דינו של השופט חשין; פס' 10-18 לפסק-דינו של הנשיא ברק (1995).

הזכויות הבלתי-מנויות

הלל סומר "הזכויות הבלתי מנויות: על היקפה של המהפכה החוקתית" משפטים כח 257, 259-263, (1997). 267-271, 275-277, 312-314, 332-335.

שער שני: מוסדות השלטון

א. הפרדת רשויות

אלכסנדר המילטון, ג'יימס מדיסון וג'ון ג'יי הפדרליסט (יעל חזוני עורכת, אהרן אמיר מתרגם, התשס"ב): מאמר מס' 10, 44-47; מאמר מספר 51, 261-265 (להלן: הפדרליסט).
בג"ץ 3267/97 רובינשטיין נ' שר הביטחון, פ"ד נב(5) 481, 490-491, 501-504 (2000).
בג"ץ 4885/03 ארגון מגדלי העופות בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נט(2) 14, פס' 1-2 ו-6-12 לפסק-דינה של השופטת ביניש; פסק-דינו של השופט חשין (2004).
קריאת רשות:
יואב דותן "הסדרים ראשוניים ועקרון החוקיות החדש" משפטים מב 379 (2012).
אייל בנבנישתי "בלמים ואיזונים בחסות בית המשפט" משפטים לא 797, 813-798 (2001).

ב. הרשות המחוקקת

מפלגות ופסילת לכנסת להיבחר הזכות I.

ס' 4-7 לחוק-יסוד: הכנסת.
ס' 5 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992.
חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.
ס' 1א (א1) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951.
ס' 75 (ה) לתקנון הכנסת.
ע"ב 1/65 ירדור נ' יו"ר ועדת הבחירות, פ"ד יט(3) 365, 368-390 (1965).
ע"ב 1/88 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-12, פ"ד מב(4) 177 (1988).
א"ב 11280/02 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה נ' חבר-הכנסת טיבי, פ"ד נז(4), פס' 1, 12-32, 39-45, 49-51 ו-57-62 (2003).
א"ב 9255/12 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת התשע-עשרה נ' זועבי, פס' 3-5 ו-12-34 לפסק-דינו של הנשיא גרוניס (פורסם בנבו, 20.8.2013). [יש לקרוא את הפסקאות האמורות מתוך פסק-הדין שנושא את הכותרת "פסק-דין (נימוקים)"].
בג"ץ 3166/14 יהודה גוטמן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסק דינו של הנשיא גרוניס, פסקאות 40-64; פסק דינו של השופט ג'ובראן, פסק דינה של השופטת חיות; פסק דינו של השופט פוגלמן, פסקאות 2-6.

II. חסינות זכויות, חובות: הכנסת חברי של מעמדם

חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951.
ס' 4-7, 17, 42 ו-42 לחוק-יסוד: הכנסת.
בג"ץ 11225/03 בשארה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד ס(4) 287, פס' 1-2, 4-8, 10, 11 ו-18-20 לפסק-דינה של השופטת חיות; פס' 1-3, 5, 6 ו-8-9 לפסק-דינו של הנשיא ברק (2006).
בג"ץ 11298/03 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ועדת הכנסת, פ"ד נט(5) 854, פס' 1-4, 9-46 ו-48-50 לפסק-דינו של הנשיא ברק (2005).
בג"ץ 5372/05 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ועדת הכנסת (פורסם בנבו, 9.10.2005).

III. פרלמנטרים הליכים על שיפוטית ביקורת

ס' 15 לחוק-יסוד: השפיטה.

חוק רציפות הדין בהצעות חוק, התשנ"ג-1993.
חוק הכנסת, התשנ"ד-1994.
בג"ץ 652/81 שריד נ' יו"ר הכנסת, פ"ד לו(2) 197 (1982).
בג"ץ 742/84 כהנא נ' יו"ר הכנסת, פ"ד לט(4) 85, 87, 88, 94-96 (1985).
בג"ץ 669/85 כהנא נ' יו"ר הכנסת, פ"ד מ(4) 393, פסקי-הדין של השופטים שמגר ואלון (1986).
בג"ץ 4885/03 ארגון מגדלי העופות בישראל אגודה חקלאית שיתופית בע"מ נ' ממשלת ישראל, פ"ד נט(2) 14, פס' 1, 16-31 לפסק-דינה של השופטת ביניש; פסק-דינו של השופט חשין (2004).

ג. הרשות המבצעת

חוקיקתית הסמכה. I.

בג"ץ 4884/00 "תנו לחיות לחיות" נ' מנהל השירותים הווטרינריים, פ"ד נח(5) 202, 211-214 (2004).
בג"ץ 3267/97 רובינשטיין נ' שר הביטחון, פ"ד נב(5) 481, 515-528 (יש לקרוא את פס' 24-39 לפסק-דינו של הנשיא ברק) (1998).
בג"ץ 11163/03 ועדת המעקב העליונה לענייני הערבים נ' ראש ממשלת ישראל, פס' 38-39 לפסק-דינו של המשנה לנשיא חשין (פורסם בנבו, 27.2.2006).

סמכויות והפרטת החקיקתית הסמכות האצלת. II.

בג"ץ 39/82 הנפלינג נ' ראש עיריית אשדוד לו(2) 537 (1982);
דנג"ץ 5361/00 פלק נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד נט(5) 145 (2005)
בג"ץ 4491/13 המרכז האקדמי למשפט ולעסקים נ' ממשלת ישראל, פס' 22-24 ו-26-45 (פורסם בנבו, 2.7.2014).
בג"ץ 2605/05 המרכז האקדמי למשפט ולעסקים נ' שר האוצר פ"ד סג(2) 545, פס' 15; 18;
20-28; 40; 43; 63 לפסק דינה של הנשיאה ביניש, פס' 4-2 לפסק דינה של השופטת חיות (2009))
בג"ץ 4374/15 התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) נ' ראש ממשלת ישראל, פס' 5-13 לפסק-דינו של השופט פוגלמן; פס' 52-62 לפסק-דינו של השופט סולברג (פורסם בנבו, 27.3.2016).
יואב דותן וברק מדינה "חוקיות ההפרטה של אספקת שירותים ציבוריים" משפטים לו 287, 329-330 (2007)

ד. הרשות השופטת

חוק-יסוד: השפיטה
חוק בתי המשפט (נוסח משולב) התשמ"ד-1984, סעיפים 9-2.
ע"א 6821/93 בנק המזרחי המאוחד בע"מ נ' מגדל כפר שיתופי, פ"ד מט(4) 221 (1995), פסקאות 74-82 לפסק דינו של הנשיא ברק.
הפדרליסט, מאמר מס' 78, 387-393.
רוברט בורק "ביקורת ספרים: השופט, החרב והארנק" תכלת 146 (2007).
בג"ץ 6427/02 התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' הכנסת, פ"ד סא(1) 619 (2006), פסק דינו של השופט גרוניס ו-פסקאות 75-80 לפסק דינו של הנשיא ברק. [חוק טל]
Tom Ginsburg & Mila Versteeg, *Why Do Countries Adopt Constitutional Review?*, 30 *J. L. Econ. & Org.* 587, 587-589 (2013).

קריאת רשות:
Matthew Stephenson, "When the Devil Turns . . .": The Political Foundations of Independent Judicial Review 32 JLS 59, 61-64 (2003)

ה. דת ומדינה

ההכרזה על הקמת מדינת ישראל.
ס' 1א לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו.
ס' 1 לחוק-יסוד: חופש העיסוק.
סעיף 249(21) לפקודת העיריות;
סעיף 18א לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948;
סעיפים 7, 9, 9א(א) ו-12 לחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951;
חוק חג המצות (איסורי חמץ), התשמ"ו-1986;
סעיף 2 לחוק בשר ומוצריו, התשנ"ד-1994;
סעיף 3(ד) לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000;
חוק בתי-דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953;
חוק ברית זוגיות לחסרי דת, תש"ע-2010.
בג"ץ 3872/93 מישראל נ' ראש הממשלה ושר הדתות, פ"ד מז(5) 485, פסק דינו של השופט אור, פס' 15-18, 21; פסק דינו של השופט חשין, פסקאות 1-12 (1993).
בג"ץ 5026/04 דיזיין 22, שארק דלוקס רהיטים בע"מ נ' ראש ענף היתרי עבודה בשבת, אגף הפיקוח משרד העבודה והרווחה, פסק דינו של הנשיא ברק, פס' 15-הסוף; פסק דינה של השופטת פרוקציה, פסקאות 1-5 (2005).
עע"מ 2469/12 ברמר נ' עיריית תל-אביב יפו, פסקאות 23-31; 38-39; 41-52.
בג"ץ 8124/15 פרופ' שולמית מגנוס נ' הרב שמואל רבינוביץ, הממונה על הכותל המערבי, פסקאות א, ג-ה להחלטת בית המשפט.

קריאת רשות:
*דני סטטמן וגדעון ספיר "האם מדינה ליברלית רשאית לפעול מתוך הסתמכות על טיעונים דתיים" מחקרי משפט כה 599 (2009).

שער שלישי: זכויות האדם

א. כללי

הזכאות והיקף הזכות הגדרת I.

ע"פ 4424/98 סילגדו נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(5) 529, פס' 9-11 לדברי הנשיא ברק; פס' 6-9 לדברי השופט שטרסברג-כהן (2002)
בג"ץ 7385/13 איתן מדיניות הגירה ישראלית נ' ממשלת ישראל (2014), פס' 122-124 לדברי השופט פוגלמן.
בג"ץ 4593/05 בנק המזרחי המאוחד בע"מ נ' ראש הממשלה (2006), פס' 7, 10-11 לדברי הנשיא ברק.

זכויות סוגי II.

1. חירויות "שליליות" וזכויות "חיוביות"
בג"צ 453/94 שדולת הנשים נ' ממשלת ישראל, פ"ד מח (5) 501, פסק דינו של השופט מצא, פסקאות 2-3, 11-30. (1994).
בג"צ 4541/94 אליס מילר נ' שר הביטחון, פ"ד מט (4) 94, פסק-דינו של השופט מצא, פס' 2-5, 12-21; פסק-דינה של השופטת שטרסברג-כהן פס' 3-4; פסק-דינה של השופטת דורנר פס' 4, 16-8 (1995).
בג"צ 2599/00 יתד - עמותת הורים לילדים עם תסמונת דאון נ' משרד החינוך, פ"ד נו (5) 834, 839-840, 843-844, 846-848 (2002).
בג"צ 10662/04 חסן נ' המוסד לביטוח לאומי, פס' 26-28, 31 לדברי הנשיאה ביניש (2012).

רשות:

* בג"צ 4128/02 אדם טבע ודין - אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' ראש-ממשלת ישראל, פ"ד נח (3) 503, 512-519 (2004).
* בג"צ 7081/93 בוצר נ' מועצה מקומית מכבים-רעות, פ"ד נ (1) 19, 22-27, 30 (1996).

2. זכויות יחסיות וזכויות מוחלטות

בג"צ 2791/03 קירש נ' ראש המטה הכללי של הצבא, פ"ד נז (6) 359, פס' 6 לפסק דינה של השופטת דורנר; פס' 10-11, 13 לפסק-דינו של השופט טירקל (2003).
בג"צ 7052/03 עדאלה נ' שר הפנים, פס' 131 לפסק-דינו של המשנה לנשיא חשין (2006).
בג"צ 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נג (4) 817, פס' 23 לפסק-דינו של הנשיא ברק (1999).
בש"פ 8823/07 פלוני נ' ממשלת ישראל, פס' 3-5 לפסק-דינה של השופטת נאור, פס' ט"ז, כ"ו לפסק-דינו של השופט רובינשטיין, פסק-דינה של השופטת פרוקצ'יה (2010).

3. זכויות אישיות וזכויות קבוצתיות

חוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008 (פרקים א' וב')
בג"ץ 3752/10 רובינשטיין נ' הכנסת, פס' 7-8 לפסק דינו של השופט הנדל, פס' 19-21 לפסק דינו של השופט עמית ופס' 6-12 לפסק דינו של הנשיא גרוניס (2014)
בג"צ 4298/93 ג'ברין נ' שר החינוך, פ"ד מח (5) 199, 201-204 (1994).
בג"צ 6924/98 האגודה לזכויות האזרח נ' ממשלת ישראל, פ"ד נה (5) 15, 19-20, 29-31, 32, 42 (2001).
בג"ץ 4805/07 המרכז לפלורליזם יהודי נ' משרד החינוך, פס' 51-60, 69-79 לפסק-דינה של השופטת פרוקצ'יה (2008).

רשות:

* ע"א 105/92 ראם מהנדסים נ' עיריית נצרת עילית, פ"ד מז (5) 189, 195, 200-201, 203-204, 209-213 לפס' דינו של השופט ברק (1993).
*- בג"צ 4112/99 עדאלה נ' עיריית תל-אביב-יפו פ"ד נו (5) 393, עמ' 403-404, 411-418 לפסק דינו של הנשיא ברק; עמ' 450-451, 453-461 לפסק-דינו של המשנה לנשיא חשין (2002).

הזכות הגבלת. III.

1. "אלא בחוק... או לפי חוק כאמור מכוח הסמכה מפורשת בו"
בג"צ 5936/97 לם נ' בן ציון דל, פ"ד נג (4), 673, פסקאות 1-3, 9-10 לפסק-דינה של השופטת דורנר (1999).

בג"צ 6824/07 מנאע נ' רשות המסים, פס' 14-17, 46-52 לפסק-דינו של השופט פוגלמן, פסק-דינה של הנשיאה ביניש (2010).

רשות: בג"צ 10203/03 המפקד הלאומי בע"מ נ' היועץ המשפטי לממשלה, פס' 1, 8, 30-36 לפסק דינה של השופטת נאור, פס' 8-17 לפסק-דינה של הנשיאה ביניש (2008).

2. "ההולם את ערכיה של מדינת ישראל"
בג"צ 5026/04 דיזיין 22 נ' ראש ענף היתרי עבודה בשבת - אגף הפיקוח משרד העבודה והרווחה, פ"ד ס (1) 38, פס' 14-18 לפסק-דינו של הנשיא ברק (2006).

בג"צ 2605/05 חטיבת זכויות האדם נ' שר האוצר, פס' 45 לדברי הנשיאה ביניש (2009).

בג"צ 1661/05 המועצה האזורית חוף עזה נ' כנסת ישראל, פס' 12-15, 81-84, 89-101; פסקאות 25-27 לפסק דינו של השופט לוי (2005).

בג"צ 466/07 ח"כ זהבה גלאון נ' היועץ המשפטי לממשלה, פס' 9-21, 27-31, 45-46 לפסק-דינו של השופט לוי (2012).

3. "לתכלית ראויה"
בג"צ 6427/02 התנועה לאיכות השלטון נ' הכנסת, פס' 50-56 לפסק-דינו של הנשיא ברק (2006).

בג"צ 7146/12 א.ס.ף - ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט בישראל נ' הכנסת, (16.9.13), פס' 83-93 לפסק דינה של השופטת ארבל.
רשות:

* בג"צ 1213/10 ניר נ' יו"ר הכנסת, פס' 6, 18-21 לפסק-דינה של הנשיאה ביניש, פס' 1-2, 42-44 לפסק-דינו של השופט ג'ובראן (2012).

*- בג"צ 1030/99 ח"כ חיים אורון נ' יושב-ראש הכנסת, פ"ד נו (3) 640, פס' 26-29, 32-35 לפסק הדין (2002).

4. "במידה שאינה עולה על הנדרש"
בג"צ 1715/97 לשכת מנהלי ההשקעות נ' שר האוצר, פ"ד נא (4) 367, פס' 4-9 לפסק-דינה של השופטת דורנר (1997).

בש"פ 8823/07 פלוני נ' ממשלת ישראל, פס' 1-2, 15-16, 26-33 לפסק-דינו של המשנה ריבלין, פס' 7-8 לפסק-דינה של השופטת נאור, פס' 3-6 לפסק-דינו של השופט גרוניס (2010).

בג"צ 7052/03 עדאלה נ' שר הפנים, פסק דינו של השופט ברק - הקדמה, פס' 1-3, 5, 17, 39-40, 46 [רשות: 47-50], 64-72, 74-77, 79-82, 84-86, 88-93, 114; פסק דינו של המשנה לנשיא חשין: פס' 1-4, 82-87, 89-93, 101-115; פסק דינה של השופטת פרוקצ'יה: פס' 13-14, 19-20; פס' 9, 11 לפסק-דינו של השופט לוי (2006).

• מבחן "הקשר הרציונאלי"
בג"צ 6298/07 רסלר נ' שר הביטחון, פס' 1-13, 19-61, לפסק-דינה של הנשיאה ביניש, פס' 11-19 לפסק-דינה של השופטת ארבל (2012).

בג"צ 7146/12 א.ס.ף - ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט בישראל נ' הכנסת, (לעיל), פס' 96-101 לפסק דינה של השופטת ארבל.

רשות:
* בג"צ 2887/04 אבו מדיגם נ' מנהל מקרקעי ישראל, פס' 28-31, 37-45 לדברי השופטת ארבל (2007).

* בג"צ 9593/04 מוראר נ' מפקד כוחות צה"ל ביו"ש, פס' 25 לדברי הנשיאה ביניש (2006).

* בג"צ 8300/02 נסר נ' ממשלת ישראל (2012) (פסקה 48).

• מבחן "האמצעי שפגיעתו פחותה" (או "מבחן הצורך")
בג"ץ 7146/12 א.ס.ף - ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט בישראל נ' הכנסת, (לעיל), פס' 102-104 לפסק דינה של השופטת ארבל.
בג"צ 7862/04 אבו דאהר נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון, פ"ד נט (5) 368, פס' 1, 12-16 לפסק-הדין (2005).
בג"צ 4124/00 יקותיאל נ' השר לענייני דתות, פס' 45-47 לפסק-דינה של הנשיאה בייניש (2010).
בג"צ 2605/05 חטיבת זכויות האדם נ' שר האוצר, פס' 48-49 לפסק-דינה של הנשיאה בייניש, פס' 22-23 לפסק-דינה של השופטת נאור (2009).

• מבחן המידתיות במובנו הצר

בג"ץ 7146/12 א.ס.ף - ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט בישראל נ' הכנסת, (לעיל), פס' 109-115 לפסק דינה של השופטת ארבל
בג"צ 2056/04 מועצת הכפר בית סוריק נ' ממשלת ישראל, פ"ד נח (5) 807, פס' 40-44, 54-61 לפסק-הדין (2004).
רשות:
* בג"צ 1213/10 ניר נ' יו"ר הכנסת, פס' 26 לפסק-דינה של הנשיאה בייניש, פס' 49-57 לפסק-דינו של השופט ג'ובראן (2012).
* בג"צ 2605/05 חטיבת זכויות האדם נ' שר האוצר, פס' 46, 50-56 לפסק-דינה של הנשיאה בייניש, פס' 39-57 לפסק-דינה של השופטת פרוקצ'יה, פס' 24-27 לפסק-דינה של השופטת נאור (2009).

1. הזכות לכבוד

ס' 2, 4 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו.
בג"ץ 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נג (4) 817, פס' 1, 19-18, 30-23 ו-40 לפסק-דינו של הנשיא ברק (1999).
בג"צ 355/79 קטלן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד לד (3), 294 (השופט ברק).
בג"ץ 2605/05 חטיבת זכויות האדם נ' שר האוצר, פס' 10, 23-20, 30-29, 39-34 ו-56 לפסק דינה של הנשיאה בייניש; פס' 1-13 (רשות) ו-14-19 לפסק-דינה של השופטת נאור; פס' 18-28 לפסק-דינה של השופטת פרוקצ'יה (פורסם בנבו, 19.11.2009).
בג"ץ 7052/03 עדאלה נ' ממשלת ישראל, פ"ד סא (2) 202, פס' 1-17, 23, 41-53 ו-79-99 לפסק דינו של הנשיא ברק; פס' 1-5, 34-57, 73-74, 89-92 ו-108-115 לפסק-דינו של המשנה לנשיא חשין; פסק-דינו של השופט גרוניס (2006).
בג"ץ 466/07 גלאון נ' שר הפנים, פס' 1-20, 28-31 ו-35-37 לפסק-דינה של השופטת ארבל; פס' 1, 14-20, 28-29 ו-33-43 לפסק-דינו של השופט מלצר; פס' 10-19 לפסק-דינו של השופט ריבלין (פורסם בנבו, 11.1.2012).
בג"ץ 8223/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 15-23, 27-32 לפסק-דינו של המשנה לנשיאה ריבלין (בעניין הזכות להליך הוגן) (פורסם בנבו, 11.2.2010).

2. הזכות לשוויון

א. כללי

חוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951.
חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988.
חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, התשנ"ח-1998.
חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות ציבוריים, התשס"א-2000.

בג"צ 2311/11 אורי סבח נ' הכנסת, פס' 5-1, 24-27, לדברי הנשיא גרוניס; פס' 1, 13-31, 45-56, 65, 83-85 לדברי השופט ג'ובראן; פסק דינו של השופט דנציגר; פס' 13 לדברי השופט הנדל (פורסם בנבו, 17.9.2014).

ב. הפלייה על בסיס השתייכות גזעית/לאומית/עדתית/דתית: "סיווגים חשודים"

בג"צ 114/78 בורקאן נ' שר האוצר, פ"ד לב (2) 800 (1978), פסקי הדין של ויתקון ושמגר.
בג"צ 6698/95 קעדאן נ' מינהל מקרקעי ישראל, פ"ד נד (1) 258 (2000), פסק-דינו של הנשיא ברק.
בג"צ 528/88 אביטן נ' מינהל מקרקעי ישראל, פ"ד מג (4) 297, 299-300, 303-305 (1989).
בג"צ 200/83 וותאד נ' שר האוצר, פ"ד לח (3) 113 (1984) (1989).
בג"צ 8300/02 נסר נ' ממשלת ישראל, פס' 53-50 לפסק-דינה של הנשיאה ביניש (202).
בג"צ 7426/08 טבקה משפט וצדק לעולי אתיופיה נ' שרת החינוך פרופ' יולי תמיר, פ"ד סד (1) 820, פס' 9-1, 17-23 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה (2010).

רשות:

* בג"צ 240/98 עדאלה נ' השר לענייני דתות, פ"ד נב (5) 167, 170, 176-180 (1998).
* בג"צ 1113/99 עדאלה נ' השר לענייני דתות, פ"ד נד (2) 164, עמ' 168-170, 172-176, 180-186 (2000).

ב. הפליה על בסיס מין

חוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951.
בג"ץ 4541/94 מילר נ' שר הביטחון, פ"ד מט (4) 94, פס' 1-23 לפסק-דינו של השופט מצא; פס' 1-6 לפסק-דינה של השופטת שטרסברג-כהן; פס' 2-6 ו-15-22 לפסק-דינה של השופטת דורנר (1995).
רע"א 8821/09 פרוז'אנסקי נ' חברת לילה טוב הפקות בע"מ, פס' 1-5, 16-15, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 34 ו-38 לפסק-דינו של השופט דנציגר; פסק-דינו של השופט ג'ובראן (פורסם בנבו, 16.11.2011).

ג. הפליה על בסיס נטייה מינית

בג"ץ 721/94 אל על נתיבי אוויר לישראל נ' דנילוביץ, פ"ד מח (5) 749, פס' 1-5 ו-17-18 לפסק-דינו של הנשיא ברק; פס' 1-5 לפסק-דינו של השופט קדמי; פס' 1-5 לפסק-דינה של השופטת דורנר (1994).

ד. הפליה על בסיס גיל

דנג"ץ 4191/97 רקנט נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד נד (5) 330, פס' 1-27 לפסק-דינו של הנשיא ברק; פס' 4-8 לפסק-דינו של השופט חשין (2000).

ה. העדפה מתקנת

ס' 18א ו-18א1 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.
ס' 15א לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959.
בג"ץ 2671/98 שדולת הנשים בישראל נ' שר העבודה והרווחה, פ"ד נב (3) 630, פס' 1, 20-26

ו-38-53 לפסק-דינו של השופט חשין (1998).
בג"ץ 6924/98 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נה (5) 15 (2001).

ו. "נפרד אך שווה"

בג"ץ 1067/08 עמותת "נוער כהלכה" נ' משרד החינוך, פ"ד סג (2) 398, פס' 1-8 ו-15-29 לפסק-דינו של השופט לוי; פסק-דינה של השופטת ארבל (2009).
בג"ץ 746/07 נעמי רגן נ' משרד התחבורה, פ"ד סד (2) 530, פס' א'-ו', י"ט-ל' ו-מ"ג-מ"ה לפסק-דינו של השופט רובינשטיין; פס' 1-7 לפסק-דינו של השופט ג'ובראן (2011).
משרד המשפטים דו"ח הצוות המשרדי לבחינת תופעת הדרת הנשים במרחב הציבורי פס' 123-158 (2013).

3. חופש דת, חופש מדת וחופש המצפון

מסמך הסטטוס-קוו (א' בתמוז, התש"ז, 19.6.1947).
בג"ץ 1514/01 גור אריה נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, פ"ד נה (4) 267 (2001).
בג"ץ 465/98 רסקין נ' המועצה הדתית ירושלים, פ"ד מד (2) 673 (1989).
בג"ץ 6111/94 הוועד לשומרי מסורת נ' מועצת הרבנות הראשית לישראל, פ"ד מט (5) 97 (1995).
בג"ץ 7622/02 זונשיין נ' הפרקליט הצבאי הראשי, פ"ד נז (1) 726 (2002).
בג"ץ 746/07 רגן נ' משרד התחבורה, פ"ד סד (2) 530, פס' א', ז', ח', י', י"ט-כ"א, כ"ט-ל"ג ו-ל"ז-מ"ב לפסק-דינו של השופט רובינשטיין (2011).
בג"ץ 5016/96 חורב נ' שר התחבורה, פ"ד נא (4) 1, פס' 1-5, 48-69, 73-88, 92 ו-99-103 לפסק-דינו של הנשיא ברק; פס' 1-2 ו-5-8 לפסק-דינה של השופטת דורנר; פסק-דינו של השופט טל (1997).
בג"ץ 953/01 סולודקין נ' עיריית בית-שמש, פ"ד נח (5) 595, פס' 1-3 ו-17-35 לפסק-דינו של הנשיא ברק (2004).
בג"ץ 3752/10 רובינשטיין נ' כנסת ישראל, פס' 1-4, 30, 35-38, 41-45, 68-78, 83 ו-84 לפסק-דינה של השופטת ארבל (דעת מיעוט); פס' 1, 4, 10, 25 לפסק-דינו של השופט הנדל; פס' 1-5 לפסק-דינה של השופטת חיות; פס' 23-24 לפסק-דינו של שופט עמית; פס' יג-ז לפסק-דינו של השופט רובינשטיין (פורסם בנבו, 17.9.2014). [פרשת לימודי ליבה].

4. חופש הביטוי

א. כללי

חוק למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם, התשע"א-2011.
ס' 3 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.
הצעת חוק יסודות התקציב (תיקון מספר 39) (הפחתת תקציב או תמיכה בשל פעילות נגד עקרונות המדינה), התש"ע-2010.
חוק למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם, תשע"א-2011.
בג"ץ 73/53 "קול העם" נ' שר הפנים, פ"ד ז (2) 871, 880-873, 882, 884-890 (1953).
בג"ץ 399/85 כהנא נ' הוועד המנהל של רשות השידור, פ"ד מא (3) 255, פס' 1-4 ו-10-33 לפסק-דינו של השופט ברק (1987).
בג"ץ 680/88 שניצר נ' הצנזור הצבאי הראשי, פ"ד מב (4) 617, פס' 1-3, 6-7, 13-17 ו-28-34 לפסק-דינו של השופט ברק (1989).
בג"ץ 5239/11 אבנרי נ' הכנסת (2015).

רע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ, פ"ד סג(3) 664 פס' 1, 2, 4-9, 11-18 ו-36 לפסק-דינו של השופט ריבלין; פס' א', י"ב, מ"ב-מ"ו, נ"א-נ"ג, נ"ט ו-פ"א לפסק-דינו של השופט רובינשטיין (2010).
רשות:

* דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מדינת ישראל, פ"ד סה(1) 23, פס' 1 ו-7-46 לפסק-דינה של השופטת פרוקצ'יה (2011).

* רע"ב 9552/09 כהן נ' שירות בתי הסוהר, פס' 1-6 ו-9-18 לפסק-דינה של הנשיאה (בדימ') ביניש (פורסם בנבו, 2.4.2012).

ב. חופש הביטוי והסתה

חוק העונשין, התשל"ז-1977, סעיפים 144א - 144ה.
ע"פ 2831/95 אלבה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 221, פס' 8-5, 24-14, 28, 45-42 לפסק-דינו של השופט מצא, פסק-דינו של השופט ברק, פס' 13-8 לפסק-דינו של השופט טירקל (1996).
בג"ץ 236/13 עוצמה לישראל נ' יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת התשע-עשרה (2013).

ג. חופש הביטוי ופגיעה ברגשות

בג"ץ 4804/94 חברת סטיישן פילם בע"מ נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות, פ"ד נ(5) 661, פס' 1-3 ו-6-14 לפסק-דינו של הנשיא ברק; פס' 1-11 ו-18-20 לפסק-דינו של השופט חשין (1997).
בג"ץ 6126/94 סנש נ' רשות השידור, פ"ד נג(3) 817, פס' 1-3 ו-7-28 לפסק-דינו של הנשיא ברק; פס' 1, 9-19, 25-27 ו-30-38 לפסק-דינו של השופט חשין (1999).

בג"ץ 316/03 בכרי נ' המועצה לביקורת סרטים, פ"ד נח(1) 249, פס' 1-5 ו-9-17 לפסק-דינה של השופטת דורנר (2003).

בג"ץ 2194/06 שינוי, מפלגת המרכז נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, פסק-דינו של הנשיא ברק (פורסם בנבו, 28.6.2006).

ג. חופש הביטוי המסחרי

בג"ץ 5432/03 ש.י.ן. לשוויון ייצוג נשים נ' המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין, פ"ד נח(3) 65, פס' 1-5 ו-12-21 לפסק-דינה של השופטת דורנר; פסק-דינם של השופטים חשין, ביניש וריבלין (2004).
בג"ץ 10203/03 "המפקד הלאומי" בע"מ נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד סב(4) 715, פס' 1, 4-10, 43-51 ו-55-60 לפסק דינה של השופטת נאור (2008).
רשות:

* בג"ץ 606/93 קידום יזמות ומו"לות נ' רשות השידור, פ"ד מח(2) 1, פסק-דינה של השופטת דורנר; פס' 1, 12-10, 15-21, 24, 25 ו-33 לפסק-דינו של השופט חשין (1994).

* בג"ץ 5118/95 מאיו סימון פרסום נ' הרשות השנייה, פ"ד מט(5) 751 (1996).

* בג"ץ 4644/00 תבורי נ' הרשות השנייה, פ"ד נד(4) 178 (2000).

ד. הזכות להפגין

ס' 83-90 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971.

בג"ץ 2481/93 דיין נ' וילק, פ"ד מח(2) 456, 463-484 (1994).

בג"ץ 5277/07 מרזל נ' מפקד משטרת ירושלים, פס' 2 ו-6-7 לפסק-דינה של הנשיאה ביניש (ביום פורסם בנבו, 20.6.2007).

בג"ץ 5546/16 בית גאה בבאר שבע נ' מפקד המחוז הדרומי משטרת ישראל, פס' 1-4 ו-9 לפסק-דינו

של השופט מלצר (פורסם בנבו, 13.7.2016).
רשות:

* בג"ץ 8988/06 משי-זהב נ' אילן פרנקו מפקד מחוז ירושלים, פס' 1-3 ו-8-14 לפסק-דינה של
הנשיאה ביניש (פורסם בנבו, 27.12.2006).

* בג"ץ 2557/05 מטה הרוב נ' משטרת ישראל (פורסם בנבו, 12.12.2006).

5. קניין ועיסוק

חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים, תשע"ו-2016: 2§(א) ו-2§(ב)
בג"ץ 4406/16 איגוד הבנקים בישראל נ' כנסת ישראל, פס' 30-40 (2016).
בג"ץ 1/49 בז'רנו נ' שר המשטרה, פ"ד ב 80 (1949).
בג"ץ 1030/99 אורון נ' יושב-ראש הכנסת, פ"ד נו(3) 640, פס' 1-5, 16-19, 22-41 לדברי השופט
אור (2002).

6. זכויות חברתיות

בג"ץ 2599/00 יתד נ' משרד החינוך, פ"ד נו(5) 834, פסק-דינה של השופטת דורנר (2002).
בג"ץ 366/03 עמותת מחויבות לשלום וצדק חברתי נ' שר האוצר פ"ד ס(3) 464, פסק-דינו של
השופט לוי (דעת מיעוט) (2005).
בג"ץ 10662/04 חסן נ' המוסד לביטוח לאומי, פס' 4-5, 13, 15, 19-20, 22, 26-29, 33-38,
39-43, 46, 57, 60-61, 63-67 לפסק פסק-דינה של הנשיאה ביניש (2012).
בג"ץ 7245/10 עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' משרד הרווחה, פס'
39-54 לפסק-דינה של השופטת ארבל (פורסם בנבו, 4.6.2013).
בג"ץ 3752/10 רובינשטיין נ' כנסת ישראל, פס' 1-4, 15-18, 22-39, 41-45, 59-60, 65, 67-79,
83 ו-84 לפסק-דינה של השופטת ארבל (דעת מיעוט); פס' 5-7, 19-20 ו-23 לפסק-דינו של השופט
הנדל; פס' 3-4 לפסק-דינה של השופטת חיות; פס' 2 ו-5-8 לפסק-דינה של המשנה לנשיאה נאור
(פורסם בנבו, 17.9.2014).
בג"ץ 2114/12 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' ממשלת ישראל (פורסם בנבו, 15.8.2012).
בג"ץ 1105/06 קו לעובד נ' משרד האוצר, פס' 1-8, 14-15, 59-60, 62, 64-73, 77-78 ו-81-88
לפסק-דינה של השופטת ארבל; פס' 1-3 לפסק-דינה של השופטת ברק-ארז (פורסם בנבו,
18.11.2013).

7. הזכות לפרטיות

ס' 13(א) לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979.
ס' 32 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.
ס' 7 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו.
בג"ץ 2481/93 דיין נ' וילק, פ"ד מח(2) 456, 463-484 (1994).
בג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל, פס' 19-42 לפסק-דינה של
הנשיאה ביניש; פס' 1-2 לפסק-דינה של השופטת ארבל; פס' 10-14 לפסק-דינו של השופט מלצר
(פורסם בנבו, 28.5.2012).
רע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ, פ"ד סג(3)
664, פס' 1, 2, 4-9, 11-18 ו-36 לפסק-דינו של השופט ריבלין; פס' א', י"ב, מ"ב-מ"ו, נ"א-נ"ג, נ"ט
ו-פ"א לפסק-דינו של השופט רובינשטיין (2010).
רע"א 2552/16 זיגנר נ' חברת יהב חמיאס לטכנולוגיות (1990) בע"מ, פס' 39-44 ו-50-51 לפסק
דינו של השופט סולברג (פורסם בנבו, 10.5.2016).

בג"ץ 6650/04 פלונית נ' בית הדין הרבני נתניה, פס' 13-36 לפסק דינו של הנשיא ברק (2006).
מבקר המדינה דו"ח ביקורת תיעוד לאומי ביומטרי - תקופת המבחן, 5-12 (2015).

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 75 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 5 %
משפט מבויים

מידע נוסף / הערות:

בנוסף לעיל ובכפוף לאמור בהנחיות שיפורסמו באתר הקורס, ישנה אפשרות לקבלת ציון מיטיב של עד 5 נק' בעד השתתפות במשפטים המבוימים.